

הכנסת התשע-עשרה

יוזם: חבר הכנסת מיקי רוזנטל

פ/19/2053

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון – דואר זבל), התשע"ד–2014

1. תיקון סעיף 30א בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב–1982¹, בסעיף 30א –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בהגדרה "דבר פרסומת", המילים "המופץ באופן מסחרי" – יימחקו, ובסופה יבוא "לרבות מסר שמטרתו בקשת תרומה או הפצת תעמולה";

(ב) בהגדרה "מפרסם", אחרי "לקדם את מטרותיו" יבוא "ובכלל זה קבלת תרומות או השפעה על עמדות או השקפות,";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "בית עסק" יבוא "או שהוא מוסד ללא כוונת רווח";

(3) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה1) שוגר דבר הפרסומת באמצעות מערכת חיוג אוטומטי, יאפשר המפרסם לנמען, במשך 30 שניות מתחילת הודעת המסר הקולי, להסיר את שמו מרשימת התפוצה של המפרסם, בדרך של לחיצה על החייגן.";

(4) בסעיף קטן (ח), בסופו יבוא "בסעיף קטן זה, "תאגיד" – לרבות מוסד ללא כוונת רווח אף אם אינו תאגיד."

דברי הסבר

מטרת התיקון לחוק להבטיח כי לכל אזרח בישראל תהא הזכות והיכולת למנוע מגופים, מכל סוג שהוא, להטריד אותו במה שמכונה דואר זבל ("Spam").

לאחרונה, התופעה לפיה מוסדות ללא כוונת רווח שולחים מסרים אלקטרוניים לנמענים, אם באמצעות הודעות דואר אלקטרוני, מסרונים או הודעות מוקלטות, ובלי שלנמענים תהא הבחירה להפסיק זאת, הפכה נפוצה מאוד.

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

תיקון מס' 40 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), שהתקבל בשנת 2008, במסגרתו הוסף לחוק סעיף 30א, המוכר כ"חוק הספאם", עשה שינוי מבורך בהקטנת כמות דואר הזבל, על שלל צורותיו, הזורם בצינורות התקשורת האלקטרונית. אולם, בחלוף 5 שנים מתיקון החוק, ברור כי נדרש לטפל בהיבט נוסף אשר החוק נמנע מלטפל בו עד היום, והוא הטרדת האזרח על ידי דואר זבל הנשלח ממוסדות שאינם למטרות רווח, בלי לאפשר לאזרח לסרב לקבל זאת.

מוסדות ללא כוונת רווח אינם כפופים להסדר שנקבע בתיקון האמור לחוק התקשורת (בזק ושידורים), הואיל והגדרת "מפרסם" לפי סעיף 30א חלה רק על מי שמפרסם מסרים באופן מסחרי ובכוונות מסחריות. עם זאת, ברור לכל כי על אף שהמסרים נשלחים ממוסדות שאינם למטרות רווח ואינם מוגדרים כ"דבר פרסומי" על פי סעיף 30א, מטרתם המובהקת של המסרים הללו הינה עידוד הוצאת כספים על ידי הנמען או השפעה על עמדותיהם או השקפותיהם של הנמענים בנושאים שלמענם פועלות העמותות.

הצעת החוק תשלים את התהליך שהחל בשנת 2008, בו הכירה הכנסת בחובת המדינה לשמור על זכות כל אזרח לבחור אם הוא מעוניין לקבל דיוור, ובנוסף הכירה בכך שאי-מתן אפשרות לאזרח לבחור להימנע מקבלת דיוור מסוג זה פוגע בזכויותיו. לפיכך מוצע להשלים את המהלך ולהחיל את ההסדר על כל סוגי הדיוור, ולקבוע כי כל המעוניין להציף את אזרחי המדינה בדיוור פרסומי, חלה עליו החובה לאפשר לאזרח לבחור להימנע מכך.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בשבט התשע"ד – 15.1.14